

1

2024

ISSN-0207-4710

GÖYƏRCİN

ACGÖZ MEŞƏXORUZU

(Altay xalq nağılı)

Payızın sonu yaxınlaşırdı. Quşlar uçub meşənin kənarına yığılmışdılar. Bu zavallılar birlikdə isti ölkələrə uçmağa hazırlanırdılar.

Quşların bir yerə toplanmağı yeddi gün çəkdi. Bütün quşların burda olub olmadığını yoxlamaq üçün hərə öz dilində səsləndi:

- Hamı burdadırmı? Bütün quşlar gəlibmi? Kimsə meşədə qalmayıb ki?

Məlum oldu ki, meşəxoruzundan başqa bütün quşlar burdadır. Bunu bilən qartal hirsələndi. Əyri dimdiyini quru budağa çırpıdı. Cavan quşlardan birini göndərdi ki, tez gedib onu çağırınsın. O qanmaza desin ki, yolumuz uzaqdı, ləngimək olmaz.

Əmri yerinə yetirən quş qanadlarını çala-çala meşənin dərinliyinə uçdu. Gedib gördü ki, meşəxoruzu arxayınca bir ağacın budağına qonub qozaları dimdikləyir, onları sındırır, acgözlüklə onun ləpələrini yeyir.

- Ey, hörmətli meşəxoruzu! Unutmusanmı, isti ölkələrə uçmaq vaxtıdır? Yeddi gündür bütün quşlar meşənin kənarına toplaşmış sənə gözləyir. Sən isə arxayınca qarını doldurursan.

Meşəxoruzu hirsələndi:

- Boş-boş danışma. Hələ soyuqların düşməsinə çox qalıb. Bir də ki, bu qədər dadlı yeməyi qoyub mən hara gedim.

Çarəsiz quş uçub quşların yanına qaçırdı. Meşəxoruzunun dediklərini onlara çatdırdı.

Qartal bir az da hirsələndi. Tez bir şahinə

əmr elədi ki, gedib o qarınqulunu çağırınsın.

Şahin sürətlə uçub getdi. Gördü ki, meşəxoruzu acgözlüklə qozaları yeməyində davam eləyir. Onu məzəmmət eləyib dedi:

- Ay qardaş, belə olmaz axı. Düz on dörd gündür ki, quşlar sənə yolunu gözləyirlər. Tez elə, isti ölkələrə uçmaq vaxtıdır.

Meşəxoruzu şahinin sözlərinə də əhəmiyyət vermədi. Dedi ki, tələsməyə ehtiyac yoxdur. Bir də ki, yola çıxmazdan əvvəl yaxşıca qidalanmaq lazımdır.

Şahin quşların yanına uçub meşəxoruzunun dediklərini onlara çatdırdı.

Qartal hirsələndi dedi:

-Tələsmir, heç tələsməsin. Biz daha onu gözləməyə borclu deyilik.

Sonra o, qanad çala-çala cənuba sarı uçmağa başladı. O biri quşlar da ona qoşuldular.

Meşəxoruzu isə öz işində idi... O qədər yedi, yedi, axır ki, doydu. Sonra dimdiklərini lələklərinə sürtüb təmizlədi. Ancaq yenə də gözü qozalarda qalmışdı. Öz-özünə deyirdi ki, heyf ki, bunların hamısını yeyib qurtara bilmədim. Bəxtəvər dələlərin başına. Qış uzununu xıdır-xıdır bu qozaları yeyəcəklər.

Sonra meşəxoruzu tənbel-tənbel meşənin kənarına, quşların onu gözlədiyi yerə uçdu. Gözlərinə inanmadı. Quşların hamısı uçub getmişdi.

Meşəxoruzu meşəyə baxdı. Yarpaqlar saralıb solmuş, budaqlardan yerə düşmüşdü. Külək çıpaq budaqları yelləyirdi. Ağacların dibi qarla örtülmüşdü. Elə bil quşlar lələklərini çırpıb yerə tökmüşdülər. Meşəxoruzu qəmli-qəmli çığırıdı:

- Bütün quşlar uçub gedib. Mən isə meşədə tək qalmışam. Mən qışı tək cə necə keçirəcəyəm?

Meşəxoruzu o qədər ağladı, ağladı ki, qaşları göz yaşlarından qızardı. Ancaq onun səsinə səs verən olmadı. Haray hara çatması idi?!

Elə o vaxtdan həmin meşəxoruzunun övladları, nəvələri bu kədərli əhvalatı eşidib ağlayırlar. Elə ona görə də onların hamısının qaşları qırmızı rəngdədi...

Tərcümə edib uşaqlar
üçün işləyən: R.Y.Əliyev